

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی: .....
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	۱۴ خرداد سالروز رحلت معمار کبیر انقلاب (ره) تسلیت باد. سؤالات (پاسخنامه دارد).	نمره
------	---	------

۱	<p><u>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:</u></p> <p>(الف) حمل مفهوم «وجود» بر هر ماهیتی از جمله انسان، نیازمند دلیل است.</p> <p>(ب) مفاهیم «مربع سه ضلعی» و «پرنده» به ترتیب «واجب الوجود» و «ممکن الوجود» هستند.</p> <p>(ج) حالت ممکن الوجود، نسبت به وجود و عدم، حالت ترازویی با دو کفه متعادل است.</p> <p>(د) در دوره اول حاکمیت کلیسا، حکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.</p> <p>(ه) یکی از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، به صورت مخالفت با فلسفه ظهور کرد.</p> <p>(و) از نظر ملاصدرا «وجود» اصیل است و واقعیت خارجی، مابزاء و مصداق «وجود» می باشد.</p>	۱/۵
۲	<p><u>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</u></p> <p>(الف) انسان در هر چیزی که مشاهده می کند، دو جنبه می یابد: «.....» و «.....».</p> <p>(ب) همه اشایی که به واسطه علت هایشان موجودند، «واجب الوجود.....» هستند.</p> <p>(ج) «وجود» از نظر ملاصدرا بر دو قسم می باشد: ..... و .....</p> <p>(د) هراکلیتوس «لوگوس» را هم به معنای وجودی متعالی و هم به معنای ..... به کار می برد.</p> <p>(ه) از نظر فارابی و ابن سینا، اولین مخلوق خدا «.....» نام دارد.</p> <p>(و) دو کتابی که علامه طباطبائی برای تدریس فلسفه در دو سطح نوشتند، عبارت بود از: ..... و .....</p>	۲/۲۵
۳	<p><u>گزینه مناسب را انتخاب کنید:</u></p> <p>(الف) نوع حمل، در قضیه «لوزی شکل است»، با کدام یک از قضایای زیر تناسب دارد؟</p> <p>۱- انسان حیوان است. ۲- انسان مخلوق است.</p> <p>(ب) رابطه میان موضوع و محمول، در قضیه «عدد هفت، زوج است» کدام است؟</p> <p>۱- امکانی ۲- امتناعی</p> <p>(ج) از نظر فارابی، مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان مانند کدام گزینه است؟</p> <p>۱- آفتاب به چشم ۲- آب به حیات جسمانی</p> <p>(د) از نظر فیلسوفان مسلمان، نام دیگر «عقل هیولانی» چیست؟</p> <p>۱- عقل بالفعل ۲- عقل بالقوه</p> <p>(ه) کدام گزینه از آثار ملاصدرا می باشد؟</p> <p>۱- الشواهد الربوبیه ۲- عدل الهی</p>	۱/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی: .....
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		
ردیف	۱۴ خرداد سالروز رحلت معمار کبیر انقلاب (ره) تسلیت باد. سؤالات (پاسخنامه دارد).		
نمره			

به سؤال های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۴	تعیین کنید که هر یک از گزاره های زیر عقیده کدام فیلسوف است؟ (الف) تداعی علیّت، چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده ها نیست. (ب) اصل علیّت، جزء اصول اولیه ای است که درک انسان از آن فطری است.	۰/۵
۵	ارسطو برای اثبات وجود خداوند از دو برهان استفاده نمود، نام آنها را بنویسید.	۰/۵
۶	برهان فارابی برای اثبات وجود خدا، مبتنی بر چه اصلی است؟	۰/۵
۷	تعیین کنید فلاسفه زیر «عقل گرا» هستند یا «تجربه گرا»؟ (الف) اوگوست گنت (ب) فرانسیس بیکن	۰/۵
۸	دو مورد از ویژگی های «موجودات عالم عقل» را از نظر فیلسوفان الهی بنویسید.	۰/۵
۹	از نظر فلاسفه مسلمان علاوه بر استدلال عقلی، دو روش دیگری که ما را به حقیقت می رسانند، چیست؟	۰/۵
۱۰	درباره «حکمت مشاء» به سؤالات زیر پاسخ دهید: (الف) مؤسس آن در جهان اسلام چه کسی بود؟ (ب) متکی بر آرای کدام فیلسوف یونانی بود؟	۰/۵
۱۱	سفر عرفانی «در خلق با حق» با کدام مبحث کتاب أسفار ملاصدرا تطبیق دارد؟	۰/۵
۱۲	دو مورد از اقدامات علمی و فرهنگی علامه طباطبائی را نام ببرید.	۱

به سؤال های زیر پاسخ کامل بدهید:

۱۳	تفاوت «رابطه علیّت» با سایر روابط میان موجودات چیست؟ با استفاده از یک مثال توضیح دهید.	۱
۱۴	«علّت تامّه» و «علّت ناقصه» را تعریف کنید.	۱
۱۵	استدلال «دکارت» بر اثبات وجود خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.	۱
۱۶	ارسطو قوه عقل را بر اساس کاری که انجام می دهد به دو قسم تقسیم کرده است، آنها را نام برده و تعریف کنید.	۱/۵
۱۷	ضمن تعریف «عقل بالملکه» و «عقل بالمستفاد» تفاوت آنها را توضیح دهید.	۱/۵
۱۸	تعریف «مدینه فاضله» از نظر فارابی چیست؟ مهم ترین تفاوت آن با «مدینه جاهله» را بنویسید؟	۱
۱۹	از نظر ابن سینا علّت نام گذاری عالم ماده، به «عالم طبیعت» چیست؟	۱
۲۰	اصطلاحات زیر را از نظر سهروردی تعریف کنید: (الف) مشرق جهان (ب) حکیم متأله	۱
۲۱	از نظر ملاصدرا اختلاف موجودات، ناشی از چیست؟ تشبیه او را در این زمینه بنویسید.	۱

جمع نمره ۲۰

سربلند و پیروز باشید .

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۱				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی			
ردیف		راهنمای تصحیح					
۱	الف) صحیح (ص ۵) د) غلط (ص ۵۶) ه) صحیح (ص ۶۲) و) صحیح (ص ۹۳) (هر مورد ۰/۲۵)		ب) غلط (ص ۱۱) ه) صحیح (ص ۶۲) و) بدایه الحکمه - نهایه الحکمه (۱۰۵) (هر مورد ۰/۲۵)		ج) صحیح (ص ۱۱) و) صحیح (ص ۹۳) (هر مورد ۰/۲۵)		۱/۵
۲	الف) هستی (یا وجود) - چیستی (یا ماهیت) (ص ۳) ج) وابسته (یا نیازمند) - غیروابسته (یا بی نیاز) (ص ۴۶) ه) عقل اول (ص ۶۳) و) بدایه الحکمه - نهایه الحکمه (ص ۱۰۵) د) نطق (یا سخن یا کلمه) (ص ۵۴) ب) بالغیر (ص ۱۲) (هر مورد ۰/۲۵)		۲/۲۵				
۳	الف) ۱- انسان حیوان است. (ص ۷) د) ۲ - عقل بالقوه (ص ۶۴) ه) ۱ - الشواهد الربوبیه (ص ۹۰) ب) ۲- امتناعی (ص ۹) ج) ۱- آفتاب نسبت به چشم (ص ۶۳) (هر مورد ۰/۲۵)		۱/۲۵				
۴	الف) هیوم (ص ۱۷) ب) دکارت (ص ۱۶) (هر مورد ۰/۲۵)		۰/۵				
۵	برهان درجات کمال - برهان حرکت (ص ۳۳ و ۳۴) (هر مورد ۰/۲۵)		۰/۵				
۶	محال بودن تسلسل نامتناهی علتها (ص ۴۲) (هر مورد ۰/۲۵)		۰/۵				
۷	الف) تجربه‌گرا ب) تجربه‌گرا (ص ۵۷) (هر مورد ۰/۲۵)		۰/۵				
۸	از ماده و جسم مجردند - در قید زمان و مکان نیستند - در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند - علم آنها به حقایق شهودی است - با حواس ظاهری قابل درک نیستند. (دو مورد کافی است.) (ص ۵۴) (هر مورد ۰/۲۵)		۰/۵				
۹	شهود - وحی (ص ۶۶) (هر مورد ۰/۲۵)		۰/۵				
۱۰	الف) فارابی ب) ارسطو (ص ۷۴) (هر مورد ۰/۲۵)		۰/۵				
۱۱	با مبحث علم النفس و مراحل شکل‌گیری آن تا رسیدن به مرحله معاد (اشاره به دو کلمه نفس و معاد کافی است.) (ص ۹۱) (هر مورد ۰/۲۵)		۰/۵				
۱۲	تدریس فلسفه ناظر بر مسائل روز فلسفی - احیای تدریس و تفسیر قرآن کریم - ارتباط با مراکز دانشگاهی و فرهنگی - تربیت شاگردان (دو مورد کافی است.) (ص ۱۰۴ تا ۱۰۶) (هر مورد ۰/۵)		۱				
۱۳	در رابطه علیت یا همان رابطه وجودی، وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است، و اگر علت باشد، معلول آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود. (۰/۵) این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد، مثلاً رابطه علیت همانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها دوستی برقرار می‌گردد. (۰/۵) (ص ۱۴)		۱				
۱۴	مجموعه عوامل ایجادکننده معلول را علت تامه می‌گویند. (۰/۵) و هر یک به تنهایی را علت ناقصه می‌گویند. (۰/۵) (ص ۲۵)		۱				

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدّت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۱۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۱۵	مقدمه اول: من از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، تصویری دارم. (۰/۲۵) مقدمه دوم: این تصور نمی‌تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی‌ام، (۰/۲۵) این تصور از هیچ موجود متناهی دیگر هم نیست. (۰/۲۵) نتیجه: پس این تصور از یک وجود نامتناهی است. اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد. (۰/۲۵) (ص ۳۴ و ۳۵) (ارائه پاسخ به صورت مفهومی نیز قابل قبول است.)		
۱۶	عقل نظری: (۰/۲۵) عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث می‌کند. (۰/۵) عقل عملی: (۰/۲۵) عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و باید‌ها و نبایدهای او بحث می‌کند. (۰/۵) (ص ۵۵)		
۱۷	عقل بالملکه: در این مرحله عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند (۰/۲۵) مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. (۰/۲۵) و آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند. (۰/۲۵) عقل بالمستفاد: در این مرحله انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است (۰/۲۵) که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده نماید. (۰/۲۵) مانند یک استاد ریاضی که هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند. (۰/۲۵) (ص ۶۴ و ۶۵)		
۱۸	مدینه فاضله مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد. (۰/۷۵) - مهمترین تفاوت آن با مدینه جاهله در هدف آنها است. (۰/۲۵) (ص ۷۶ و ۷۷)		
۱۹	بدان جهت است که اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد. (۰/۵) خود این عالم نیز به عنوان یک کل طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. (۰/۵) (ص ۸۰ و ۸۱)		
۲۰	الف) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. (۰/۵) (ص ۸۴) ب) حکیم متّله: کسانی که هم در صور برهانی و هم در اشراق و عرفان به کمال رسیده‌اند. (۰/۵) (ص ۸۵)		
۲۱	با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. (۰/۵) در مقام تشبیه، این حقیقت واحد مانند یک کانون نور درخشان است که اشعه آن به میزانی که از کانون دور می‌شود، ضعیف و ضعیف‌تر می‌شود. (۰/۵) (ص ۹۵)		
	جمع نمره		
	۲۰		

توجه :

بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می‌باشد.

با تشکر

خدا قوّت